

Mag. Gojka Pajagič Bregar
Narodni muzej Slovenije
Ljubljana (Slovenija), Prešernova 20

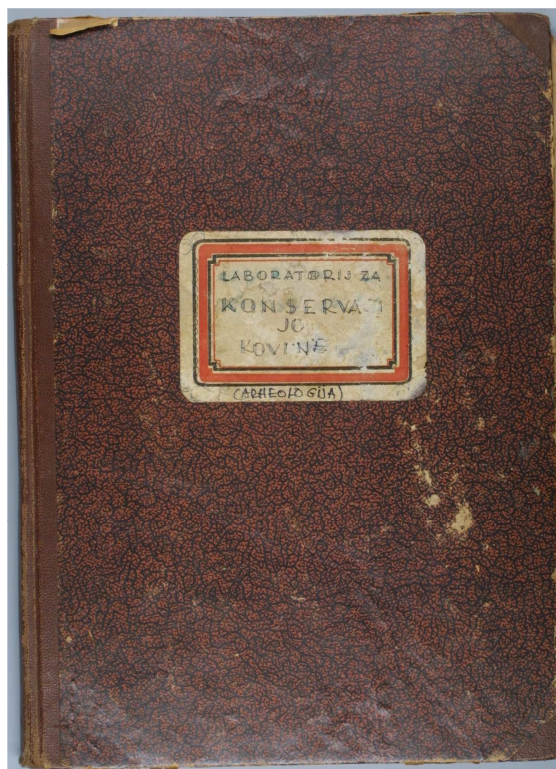
PATINA – PROGRAM ZA DOKUMENTIRANJE KONSERVATORSKO– RESTAURATORSKIH RADOVA NA MUZEJSKIM PREDMETIMA

Ako je inventarni broj osobna iskaznica za muzejski artefakt, onda je vođena konzervatorsko–restauratorska dokumentacija liječnički karton tog artefakta.

U Narodnom muzeju Slovenije nemamo podataka o tome kako je od samog početka izgledala dokumentacija o konzervatorsko–restauratorskim postupcima.

Prvi podaci o vođenju dokumentacije su iz 1958. godine. Uvela ih je ing. Nada Sedlar dolaskom na radno mjesto voditeljice konzervatorsko–restauratorskog odjela. To su bile bilježnice na kojima je pisalo: LABORATORIJ ZA KONSERVACIJU. U podnaslovu je potom bila označena konzervacija po materijalu i području, na primjer: metal, arheologija ili umjetnost i obrt i tako dalje.

U unutrašnjosti su bile horizontalno, jedna za drugom, navedene rubrike: **redni broj, datum preuzimanja, muzej, inventarni broj, vrsta predmeta, nalazište, broj dnevnika, datum vraćanja, preuzeo po obradi, napomena.**

Slika 1 (5966): bilježnica za dokumentiranje konzervatorsko-restauratorskih zahvata na muzejskim predmetima iz 1958.

Slijedila je bilježnica s nazivom DELOVODNIK u koju se upisivalo: **redni broj, inventarni broj, naziv predmeta, odjel, što je bilo rađeno na predmetu, potpis i datum početka i svršetka radova.**

Na taj način je bila vođena dokumentacija o konzerviranju i restauriranju predmeta sve do 1982. godine, kad se prešlo na zapisivanje podataka na kartone.

Na karton sa zaglavljem Narodnog muzeja Slovenije podaci su se zapisivali na dvije strane. Na aversu, licu kartona, na lijevu stranu upisivalo se: **naziv predmeta, broj zapisa, mjere i težina, opis stanja prije konzervacije, dva polja za broj negativa, ispod fotografije.** Na desnoj strani kartona nalaze se rubrike: **broj konzervatorske kartoteke, inventarni broj, materijal, rad prije konzerviranja, ime konzervatora, potpis, preuzeo kustos, broj i datum pregleda.**

NARODNI MUZEJ LJUBLJANA		ŠT. KONZERVATORSKE KARTOTEKE 110/82	INV. ŠT. 18717
IME PREDMETA LESENA SKRINJA		MESTO NAJDIŠČA I IN DATUM	
ŠT. ZAPISKA	MATERIAL		
MERE I TEŽA			
OPIS IN STANJE PRED KONZERVACIJO - obrambni reljefi potkovljeni, - zadnja leva noža manjka, - manjka je nekateri deli ornamente na prvom in obrambni dele - na celi skrinji prisotne majhne poškodbe (mekančne) in rojpohe, - orlabljene nosi med obrambni elementi in osnovno skrinje - dotrajal premaz politure		DELO PRED KONZERVACIJO	
ŠT. NEGATIVA 5166-III	ŠT. NEGATIVA	IME KONZERVATORJA STIJEPIĆ VLADO	
		PODPIS V. Stjepić	
		PREVZEL KUSTOS	
		ŠT. IN DATUM PREGLEDA	
FOTOGRAFIJA			

Slika 2 (5960) avers konzervatorsko–restauratorskog kartona

Na reversu, poledini istog kartona, bila su dva veća polja: polje za konzervatorska istraživanja i polje za opis procesa konzerviranja-restauriranja s datumom početka radova i datumom završavanja rada.

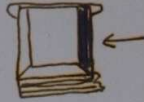
KONZERVATORSKE PREISKAVE

POTEK KONZERVACIJE

DATUM ZAČETKA DELA
6.3.1982

- snimanje ukrasnih elemenata (reljefi), čišćenje (mekhanično) in lepljenje - (RIVIKOL + laseva moka)
- hitanje poškoda in ravnala (RIVIKOL + laseva moka)
- izdavanje manjih oštećenih delova
- čišćenje (mekhanično in hemijsko - alkohol) stare politure
- pačanje na novo narejenih in poliranih delova
- nanašanje novega namaza razredčenega šelaha
- injektiranje (XYLAMOL) proti čvorn
- kas zadnje čišćenje celotne shinke

DELI NA NOVO NAREJENI:

1. Zadnja leva nosa
2. Zadnja stran shinke (spodaj) ostva dela čez celo shinko
3. Ohrana dela (leva ostva stran shinke)
4. Deli obramega ornamenta na polihru:

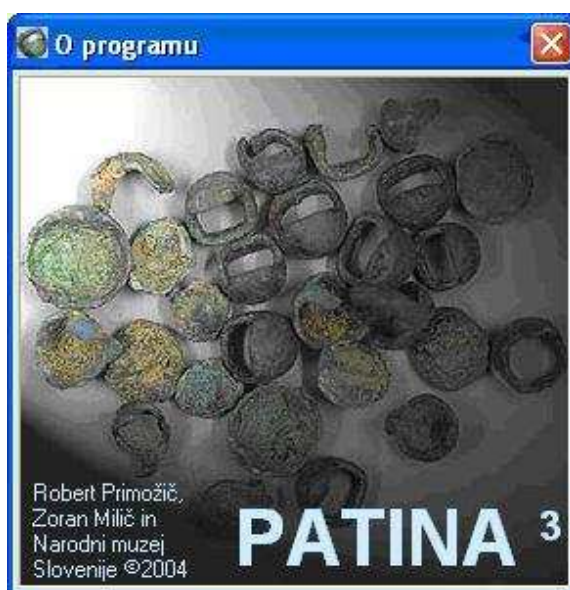
DATUM KONČANJA DELA
29.5.1982

Slika 3 (5963) revers konzervatorsko-restauratorskog kartona

Dugo je sazrijevala odluka da se u Narodnom muzeju Slovenije uvede suvremen, kompjutorski način vođenja konzervatorsko–restauratorske dokumentacije. Program pod nazivom **Konservator** bio je prvi računalni program za područje konzervacije i restauracije u cijeloj Sloveniji. U izradi programa sudjelovao je konzervator–restaurator ing. Zoran Milič i programer Vlado Topolovec. Program je bio napravljen u programu Dbasa. Zbog prelaska na Windows sistem i nakon što smo dobili nova računala, *Konservator*, koji je djelovao u DOS sistemu, više nije bio upotrebljiv.

Godine 1989. sazrela je ideja za novi računalni konzervatorsko–restauratorski program pod nazivom **Patina**. I ovaj put se, tragom potreba konzervatora i restauratora, pristupilo razvijanju novog računalnog programa koji su realizirali ing. Zoran Milič i programer Robert Primožič. Zoran Milič, dugogodišnji voditelj Odjela za konzervaciju i restauraciju, potaknuo je izradu u strukovnom, organizacijskom i oblikovnom smislu i s Robertom Primožičem došao je do realizacije konzervatorsko–restauratorskog programa **Patina**. Program je usavršen, može se dopunjavati i nadograđivati te prilagoditi novim potrebama. Izrađen je za sva područja konzervacije, pa se u **Šifrantu** dodaju podaci za pojedinačna područja. Sažetak više stranica kompjutorskog programa tiska se na karton, koji se sprema u ormare za dokumentaciju.

Slika 4a - program Patina

The screenshot displays the 'Poprava' (Repair) window in the Patina software. The interface is organized into several sections:

- Header:** 'Poprava' title bar and 'Podatki Izpisi' (Data/Print) menu.
- Toolbar:** Includes icons for 'Shrani' (Save), 'Natisni karton' (Print card), 'Šifrant' (Barcode), 'Vstavi znak' (Insert mark), and 'Periodni sistem' (Periodic system).
- Form Fields:**
 - Top row: 'Konz. št.' (Inventory no.) 286 / 2010, 'Inv. št.' (Inv. no.), 'Vnešeno' (Entered) 31.3.2010 12:55:55, 'Delal ur' (Worker time), and radio buttons for 'Dopoldansko delo' (Afternoon work) and 'Popoldansko delo' (Evening work).
 - Second row: 'Kosov' (Workshop), 'Akc. št.' (Accession no.), 'Prevzel' (Received by), 'Konz/rest' (Conservation/restoration), 'Predmet' (Object), 'Zaključil' (Completed by), 'Sodelavci' (Collaborators), and 'Tip pred.' (Object type).
 - Third row: 'Področje' (Area), 'Oddal' (Distance).
- Navigation Tabs:** 'Glava' (Head), 'Stroka' (Workshop), 'Fotografije' (Photographs), 'Opis' (Description), 'Raziskave' (Research), 'Rokovanje' (Conservation), and 'Restavriranje' (Restoration).
- Left Panel:** Fields for 'Hrani' (Storage), 'Oddelek' (Department), 'Kustos' (Custodian), 'Datacija' (Dating), 'Od' (From) and 'Do' (To) date range, and 'Obdobje' (Period).
- Right Panel:** Two data entry sections:
 - 'Mere predmeta' (Object measurements) with buttons for 'Nov vnos' (New entry), 'Popravi vnos' (Edit entry), and 'Zbriši vnos' (Delete entry). Fields include 'Meni šem' (Menu scheme), 'Dimenzija' (Dimension), 'Izmera' (Measurement), and 'Enota' (Unit).
 - 'Materiali' (Materials) with similar buttons and fields for 'Del. predmeta' (Object part), 'Material' (Material), and 'Vrsta materiala' (Material type).

Slika 4b - prva stranica računalnog programa Patina

Računalni program **Patina** upotrebljava više muzeja u Sloveniji: **Pokrajinski muzej Ptuj - Ormož, Pokrajinski muzej Maribor, Goriški muzej Kromberk, Pokrajinski muzej Koper, Dolenjski muzej Novo Mesto, Pokrajinski muzej Celje, Koroški pokrajinski muzej u Slovenj Gradcu.**

Trenutačno još nije uspostavljeno povezivanje **Patine** s drugim programima u Narodnom muzeju Slovenije. Muzej ima više odjela, koji imaju svoje programe; arheologija upotrebljava program **Arheo**, numizmatički kabinet **Numiz**, kulturno-povijesni odjel **Fundus**. Za sada još nije provedeno povezivanje s tim računalnim programima, ali se na tome radi.